

ÚJ DUNA-ÁGI HÍRADÓ

A Ráckevei Duna-ági
Horgász Szövetség kiadványa

2018. november

A ráckevei pikkelyes ponty „megszületése”

5-7. oldal

Haltermelés és -telepítés

Látványos fejlődés
a gazdálkodásban 12. oldal

Környezetvédelem

Soha véget nem érő
feladat 14. oldal

Halőrzés

Továbbra is súlyponti
kérdés 13. oldal

Szövetségi élet

29 tagesegyesület 12 ezer horgásza 17. oldal

A régi és az új székház

A Ráckevei Duna-ági Horgász Szövetség két évtizede,

avagy húsz év a Duna-ági horgászok szolgálatában

A Ráckevei Duna-ági Horgász Szövetség jelenlegi tisztségviselői 1998. évben vették át a szövetség vezetését. Mi történt az eltelt 20 esztendő alatt, milyen eredményekről és gondokról tudunk beszámolni a Duna-ági horgász közösségnek? Erről adunk – természetesen nem mindenre kiterjedően – egy számvetést az alábbi, jubileumi kiadványunkban.

Legelső tevékenységünk volt a horgász közösség megerősítése, az „észak-déli szembenállás” megszüntetése. Közösségünk megerősítése érdekében „Elnöki Kollégiumokat” szerveztünk, ahol elnökeink fehér asztal mellett beszélhették meg gondolataikat. Minden év májusában a Rózsa-szigeten „Tisztségviselői Horgászversenyt” rendeztünk. Kiemelt figyelmet fordítottunk a horgász palántákra, gyermek és ifjúsági horgász táborokat szerveztünk minden évben.

Megerősítettük gazdálkodásunkat, az 1998-as veszteséges évet eredményes évek követték. Szövetségünk taggyűléseinek horgász összlétszáma a legnagyobb lett az országban és pénzügyi stabilitásunkra is büszkéek lehetünk. Az elmúlt években szövetségünk egyesületi és szövetségi fejlesztésekre mintegy 200 millió forint pályázati pénzt nyert. Megépült új székházunk, közösségi-szabadtéri helyiségünk, és befejeztük kommunális kiszolgáló egységünket. Szövetségünk erejét jelenti, hogy 3 dunai árvizet, és egy koi herpeszvírus-fertőzést is túléltünk.

Haltermelésünk döntő részét „ráckevei pikkelyes” államilag elismert, nemzeti kincsnek minősülő pontyfajtánk előállítását jelenti. A megtermelt mintegy 200 tonna halat egyesületeink kérésére telepítési pontjainkon – ellenőrizhető módon – Felügyelő Bizottságunk Haltelepítési Munkacsoportjának kíséretével bocsátjuk a Duna-ágba és mellékvizeibe. A 20 éves kitartó munka eredményeként, az RSD Európa ki-

emelkedő pontyos természetes vízévé vált. A 2018. októberi Ezüstparti Bojlis versenyen 5 nap alatt a versenyzők 3592 kg pontyot és amurt fogtak. 2018. év legnagyobb pontya 32,6 kg, legnagyobb amurunk 27,58 kg, legnagyobb compónk 3,25 kg volt. Megerősödött halórzési tevékenységünk, hivatásos halóreink felszerelése korszerű, melyet folyamatosan fejlesztünk.

Az eredmények mellett gondjaink is vannak...

Az ipari szennyezéstől jórészt megszabadult Duna-ágot és mellékvizeit jelentős kommunális szennyvízterhelés éri a vízrendszerbe vezetett szennyvíztisztítók – elsősorban a Dél-Pesti Szennyvíztisztító Mű – részéről. Jelentős terhelést jelent a belvizekkel bejövő kemikáliák szennyezése is. A halpusztulás mértéke évről-évre nő, 2018. évben elérte a 6 tonnát. A haltestek begyűjtése keserves munka, megsemmisítésükért külön fizetnünk kell. A „Parti sáv szennyvíz-eltávolítási” projekt csak részben valósult meg, de megkezdődött a Tassi Turbinamű újjáépítése.

Szövetségünk előtt álló legnagyobb feladat a vízrendszer megfelelő vízszintjének és vízminőségének a kiharmonizálása. Megnyugtató megoldást csak a dél-pesti tisztított szennyvíz Nagy-Dunába történő átvezetése jelentheti. A kialakult katasztrófa helyzetek ráirányították a figyelmet az RSD gondjaira. Reméljük, hogy 2019. évben megkezdődhet a szennyvízátvezetés, és utána az RSD és mellékágainak a kotrása.

Sokat fejlődött horgászaink etikája, a „fogd meg és bocsásd szabadon” gondolkodás. Csak a természet szeretete és környezetünk megóvása eredményezheti, hogy utódainkra egy szép és tiszta, csodálatos kis folyót hagyományozhassunk.

Horgászüdvözléssel:
Dr. Molnár Pál,
az RDHSZ elnöke

„Csak a természet szeretete és környezetünk megóvása eredményezheti, hogy utódainkra egy szép és tiszta, csodálatos kis folyót hagyományozhassunk.”

Bevezető

Húsz éve, hogy a Ráckevei Duna-ági Horgász Szövetség (a továbbiakban: Szövetség) új vezetése 1998-ban új szemlélettel, új lendülettel, s nem utolsósorban új tervekkel vette át a Szövetség irányítását. Nem volt könnyű feladat, mivel sok megoldatlan üggyel, problémával kellett szembenézni. Nem csak gazdasági, pénzügyi hiányosságok gátolták a Szövetség működését, de a rendezetlen tulajdonviszonyok is hátráltatták a szerteágazó feladatok elvégzését. Azt is mondhatnánk, hogy az új vezetésnek rögzös úton kellett elindulnia.

Érdemes visszanyúlni a gyökerekhez, mert a gazdag múlt a mindenkori szövetségi vezetést arra kötelezi, hogy a szövetségi élet fejlődését elősegítse annak érdekében, hogy az utódok az elért eredményekre építve, tovább tudják vinni a megkezdett folyamatokat. A Szövetség első egyesülete a Budapesti Sporthorgászok Egyesülete Magyarország első horgászegyesületeként 1908-ban tartotta alakuló összejövetelét, ekkor még minden jogi háttér nélkül. A törvényes keretek közé kerülés első lépését 1909. október 29-én tették meg elődeink, amikor a Browoszký-féle vendéglőben 46 fővel hivatalosan is megalakították a Budapesti Horgászok Egyesületét, és

megszavazták az egyesület alapító vezetőségét. A beadott iratok alapján a Magyar Királyi Belügyminisztérium 1910. április 06-án kiadott 41654/v.sz. rendelete alapján az egyesület működését jóváhagyta. A további gyökerek az 1935-ös évben erednek, a Szövetség gazdag múltú egyesületei (Neptun HE, Szigetszentmiklósi Dolgozók HE, Csepel HE) ebben az évben alakultak. Ezek az egyesületek a Soroksári Duna-ágon bérelték a halászati jogot, majd 1945-ben a megalapították a Soroksári Duna-ági Horgászegyesületek Intéző Bizottságát, amely Intéző Bizottság Magyarországon először tömörítette a horgászegyesületeket. Megjegyezzük, hogy a Magyar Országos Horgász Szövetség (a továbbiakban: MOHOSZ) a Soroksári Duna-ági Intéző Bizottság kezdeményezésére, csak ezt követően két évvel később jött létre. Az évek folyamán a jogelődök neve több ízben változott, de tagjai továbbra is a Ráckevei Duna-ágon horgászatot folytató horgászegyesületek maradtak, és a Pest megyei Bíróságon Ráckevei Duna-ági Horgász Szövetség néven önálló jogi személyként jegyezték be a szervezetet. Az RSD és mellékzvezi hasznosítását 1947-ben sikerült megszerezni, ami azal is járt, hogy a halászati jog tényleges gyakorlását a Szövetség ezután is folyamatosan elvégezte, ami évről-évre, országos viszonylatban is jelentős mennyiségű, szakszerű haltelepítésekben és

jól szabályozott, ellenőrzött horgászati visszafogásban nyilvánult meg.

Az új vezetésnek a helyzet felmérése volt az első lépése. Kiderült, hogy a régi szövetségi vezetés az átalakuláskor elmulasztotta az őt megillető vagyona vonatkozó igénybejelentését megtenni. A haltermelő rendszer részét képező makádi tórendszer nagyobb része, valamint a Rózsa-sziget a MOHOSZ tulajdonát képezte és képezi ma is. A haltermelő rendszer infrastruktúrája és eszközei teljes mértékben elavultak, hiányzott a karbantartás, a felújítás, új beruházások nem történtek. A Szövetség ráckevei központja ekkor még a régi, tönkrement faházban székelt. A központ udvarán balesetveszélyes, régen elavult, és halszaporítás céljára már nem alkalmas halkeltető építmények álltak rendelkezésre. A halóri csoport nem felelt meg a minimum feltételeknek sem, mert felszerelése elavult, a halórzési morál pedig a mélyponton volt. A Szövetségnek pénztartaléka nem volt, és az új vezetőség adóssággal vette át a kasszát. Az is fontos feladat volt, hogy a kettészakadt Szövetség egységét helyreállítsák, a működőképességet fenntartsák, és a fejlődés feltételeit megteremtsék.

Molnár Pál sosem tagadta, hogy a siker nem egy ember érdeme. Különösen nem egy olyan szövetségben, ahol igen szerteágazó feladatokat kell elvégezni, és szinte naponta kell újabb és újabb kihívásokkal szembenézni. Az elnök jó érzékkel választotta meg munkatársait, vagyis az ügyvezetést. Tóth István ügyvezető igazgató 2003-ban lépett be a Szövetséghez, és méltó társnak bizonyult az elnök, s az elnökség által is szorgalmazott változások megvalósításában.

Elmondható, hogy fokozatosan, lépésről-lépésre rendeződtek a Szövetség dolgai, a pénzügyi helyzet stabilizálódott, és a termelési feltételek megteremtésén túl új székházat építettek, ahol méltó körülményeket teremtettek az ügyvezetésnek, az elnökségi üléseknek, a vendégek fogadásának, és minden más szövetségi rendezvénynek. S itt, a szuterénben kapott helyet az új halkeltető bázis is. Az új székház a megnyitása óta mindig nyitva áll a tagság számára, amely lehetőséggel a horgászegyesületek tagjai élnek is. Az európai uniós csatlakozásunk óta megteremtődtek a beruházásokhoz

a pályázati lehetőségek is. Az elmúlt csaknem másfél évtizedben – az elnöki, és elnökségi elképzelésekkel összhangban, s az ügyvezetés áldozatos munkájának köszönhetően – számos fejlesztést valósítottak meg. Nem volt olyan év, hogy ne épült-szépült volna a Szövetség tulajdonában álló ingatlan, székház, halgazdaság. A halörzés feltételei is óriási változásokon mentek keresztül, ma már – ahogy erről külön is szólni fogunk – a legkorszerűbb eszközökkel szűrik ki a szabálytalankodókat, és a haltolvajokat. Tóth Istvánt 2018. november 15-ével a MOHOSZ szaktanácsadónak kérte fel, aki elfogadta a felkérést, és szakértői feladatait a MOHOSZ és az RDHSZ érdekében a szövetség székhelyén látja el. A szövetség az ügyvezető igazgatói posztra pályázatot írt ki, ami 2018. november 14-én zárult, s amelyen Udvari Zsolt pályázata bizonyult a legjobbnak.

Lássuk hát részletesen is, hogy milyen eredmények születtek az elmúlt két évtizedben!

Halgazdálkodás

A Szövetség teljes vertikumú termelési rendszert üzemeltet. Zellei Gábor telepvezető alakította ki a jelenleg is jól működő haltermelési rendszert és neki köszönhető a ráckevei pikkelyes ponty „megszületése” is. Az 1998-ban megválasztott új vezetés az alapok megerősítésével kezdte meg a munkáját. Miután üres volt a kassza, és még adósság is terhelte a Szövetséget, ezért a gazdálkodási alapokat kellett rendbe tenni, s a bevételi forrásokat kellett megteremteni. Alig egy év alatt, 1999. év végére már gondolhattak a több évtizedes tapasztalatokon alapuló haltermelési és haltelepítési rendszer továbbfejlesztésére. A váltást megelőző kizárólagos őszi haltelepítési rendszer már nem felelt meg az egyesületek és a horgászok igényeinek. A termelőeszközök avultsága, a halastavak feliszapolódása miatt, a beszűkült víztest jelentősen korlátozta a haltermelést. A kezdeti időszakban 86 000 kg horogérett pontyot tudtak kihelyezni, s a telepítés teljes mennyisége alig haladta meg a 159 000 kg-ot. Mivel üres kasszát örököltek, ezért nagyobb halvásárlásról csak álmodozni lehetett. A tógazdasági termelés jelentőségét az is növeli, hogy a Duna-ágban csak kismértékű a ter-

A víztisztító tartálya

mészetes szaporulat. A vízi közlekedés, a víz kémiai összetétele, a túlzottan beépült vízpart a halak ívóhelyeit és életterét is tönkretette, igen nagy károkat okozva ezzel. Ugyanakkor az egyesületek ragaszkodnak a saját pontyfajtahoz, a saját termelésű halhoz. A klímaváltozással megváltoztak a termelés körülményei, a Duna és ezzel összefüggésben a Duna-ág vízgazdálkodása hektikussá vált, gyakran kell vízhiánnyal megküzdeni, ezért a halgazdálkodási terv szerint előírányzott halmennyiség előállítása különös erőfeszítést igényel az ügyvezetéstől.

A halgazdálkodási jog

Az érvényben lévő, a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. számú törvény és végrehajtási rendeleteiben foglaltak szerint (a 2015-ben lejárt haszonbérleti szerződéseket követően) a magyarországi természetes vizek államot megillető halgazdálkodási jogának haszonbér-

lője a MOHOSZ lett. A Szövetség a következő vízterületek tekintetében a MOHOSZ-szal kötött alhaszonbérleti szerződés alapján vált a halgazdálkodási jog gyakorlójává. Az alhaszonbérlethez kötött kötelezettségek között szerepel a halgazdálkodási hatóság előírásainak betartása, a halgazdálkodási tervben vállalt halasítások elvégzése, a vízterületek őrzése. A hatósági előírásoknak megfelelően köteles a Szövetség a halgazdálkodási jogosultságában lévő nyilvántartott halgazdálkodási vízterületekre vonatkoztatva helyi horgászrendet elkészíteni. A helyi horgászrendnek összhangban kell lennie a jogszabályi és szakhatósági előírásokkal. A halgazdálkodási jogosultságban lévő nyilvántartott halgazdálkodási vízterületeken a halgazdálkodási és halvédelmi törvény végrehajtási rendeletében előírt fajlagos tilalmi időszakok vannak érvényben. Kivételt képez a pontytilalom, melyre a halgazdálkodási hatóság, kérelem alapján felmentést adhat. A nagyobb mennyiségű pontytelepítések időszakában (október hónapban) három hetes általános tilalom lép életbe.

A nagyra nőtt Kis-Duna

Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság előírásai

A halászati (horgászati) hasznosítás feltételei

- A halgazdálkodási jog gyakorlása összhangban legyen az adott vízterület alapvető közcélú vízgazdálkodási rendeltetésével.
- A halgazdálkodási jog gyakorlója kárigény nélkül túrni tartozik a vízgazdálkodási célú fejlesztési és fenntartási beavatkozások végzését.
- A halgazdálkodási jog gyakorlója a tevékenységének esetleg szükséges – a vizet és vízi létesítményt érintő – műszaki beavatkozást köteles a kezelővel egyeztetni.

- A halgazdálkodási jog gyakorlója tevékenysége során köteles a vízminőséget megóvni.
- A halgazdálkodási jog gyakorlója az éves rendszeres üzemelési és fenntartási költségekhez használata arányában köteles hozzájárulni.
- A hasznosítás során okozott közvetlen és közvetett károkért a hasznosító kártérítési kötelezettséggel tartozik.

További kikötések

- A partról horgászni csak az érintett partszakasz kezelőjének engedélyével szabad.
- A partról való horgászatnál a forgalom elől elzárt, illetve kiemelten védett szakaszokon a helyi előírásokat kell betartani.
- A parti rézsút, valamint partvédelmi és folyószabályozási közműveket

- megrongálni, azokat átalakítani tilos.
- Hajóútban az úszó hajózási jelek (bóják) 100 méteres körzetében horgászati tevékenységet folytatni tilos. (A hajózó útra a hajózási hatóság állásfoglalása az irányadó.)
- A halgazdálkodási hasznosítónak – értelemszerűen – alkalmazkodni kell a belvízvédelmi célból, illetve kisvízi időszakban bekövetkező vízszintcsökkentéshez (illetve -csökkenéshez).
- Kisvízi időszakban, amikor a Duna vízszintje nem éri le az RSD üzemvízszintjét, a szükséges vízpótlás esetleges elégtelen volta miatt átmeneti vízminőségromlás következhet be. A KDVVIZIG az ebből eredő esetlegesen előálló károkért semmilyen felelősséget nem vállal. A horgászati célú megrendelésre végzett szivattyús vízpótlás költségei a halgazdálkodási hasznosítót terhelik.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi előírásai

Az alábbi területek esetében az összefüggő nádfelületek, vízi- és vízparti növényzet – semmilyen okból – nem bontható meg. A parthoz csatlakozó vízi állás kizárólag az Igazgatóság hozzájárulásával létesíthető, az illegálisan létesített vízi állásokat le kell bontani. A vízi és vízparti növényzet égetése tilos! Négy országos jelentőségű, ex lege védett láp található a területén:

- RSD hókonyai 1. (L-34-15-C-c/I/láp)
- RSD hókonyai 2. (L-34-)
- RSD hókonyai 3. (L-34-)
- Dunavarsányi úszóláp (L-34-27-A-a/II/láp)

Védett területen – amennyiben nem védett egész évben – csak ívási időszakon kívül lehet horgászni. Védett területen a parti növényzet irtása – újabb horgászhelyek kialakítása, régiek bővítése – tilos. A területen szemetet hagyni tilos, a terület elhagyásakor a horgász köteles arról gondoskodni, hogy szemét a horgászhelyen és annak környezetében ne maradjon. A védett területeken az etetés tilos. Tilos ezen kívül gépjárművel a védett területre behajtani, stégek, bódék, illetve egyéb horgászati objektumok kialakítása.

Az RDHSZ büszkesége a „ráckevei pikkelyes ponty”

A húshasznosítású, hazai nemesítésű, fajtatípusú pontyfajta teljes pikkelyzetű, oldala aransárga színű, a hátvonal felé kissé sötétedő zöldes-barna átmenettel. Oldalvonala szabályos lefutású. Testformája klasszikus tőponty formának megfelelő, háta középmagas.

Az Országgyűlés 2004-ben elsőprő

többséggel fogadta el azt az önálló indítványt, melynek értelmében nemzeti kincské nyilvánították a védett őshonos magyar állatfajtaikat. A magyar nemzeti kultúra részét képező állatfajtaik tenyésztését az állam felkarolja. A nemzeti kincské nyilvánított állatfajtaik között vannak kutyák, lovak, juhok, szarvasmarhák, sertések, tyúkfajtaik, pulykák, és pontyok (pl. hortobágyi pikkelyes ponty, dinnyési tükrös ponty, tiszai nyurga ponty, ráckevei pikkelyes ponty). Nemzeti kincs lett a magyar bivaly, a magyar kecske, a magyar óriás nyúl, a fodros tollú magyar lúd, valamint 25 galambfajta is. „A nemzeti kincské nyilvánított állatfajtaik esetleges kipusztulással való fenyegetettségük esetén mind védetté nyilváníthatók, mint ahogy némelyek közülük már azok. Jelen korunk felelőssége, hogy gyermekeink, unokáink – a sok ezer kipusztult állatfajtaéhoz hasonlóan – ne csak könyvekből és mesékből alkothas-

sanak képet az egykori őshonos magyar állatokról” – áll az indokolásban.

Az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár (OMÉK) Magyarország történelmileg legrégebbi, méreteiben az egyik legnagyobb agrárgazdasági szakkiállítás. Az OMÉK történelme az 1896. évi millenniumi kiállítással kezdődött, és 2005-ben 74. alkalommal, az Európai Unióban pedig először várták a szakma képviselőit, és az érdeklődő nagyközönséget. A 74. OMÉK a halászati szakágazat számára is kínált bemutatkozási lehetőséget. Kiállították a hazai tógazdaságokban és természetes vizekben előforduló halfajok különböző korosztályait, kiemelten a hazai elismert, és nemzeti közkinccsé nyilvánított pontyfajtaikat. A Szövetség 60 darab kétnyaras ráckevei pikkelyes pontyot mutatott be. A bírálat során – 26 gazdálkodó egység közül – a kétnyaras ráckevei pikkelyes pontyot aranyéremmel jutalmazták.

Az aranyérmes ráckevei pikkelyes ponty

Halkeltetés

A Szövetség több évtizede foglalkozik a halfajok mesterséges, keltetőházi szaporításával. A természetes ívőhelyek eltűnése, illetve azok zavartsága miatt egyre fontosabb a különféle halfajok zsege és előnevelt korosztályaival halasítani az élővizet. A mesterséges szaporítási módszereket éppen azért dolgozták ki, hogy befolyásolható körülmények között, kiszámítható módon a lehető legnagyobb szaporulatot ériék el. A természetben lerakott termékenyített ikrá nagy veszélyben van, nem ritkán az összes ikrá elpusztul, vagy a legkülönbözőbb állatok táplálékként végzi.

Azzal, hogy a Szövetség 2007-ben korszerű halkeltetőt épített, a saját haltermelési alapjait is megteremtette. A keltetőben használt Duna-víz 2007-től homokszűrős tisztítórendszeren folyik át. A Szövetség szakemberei szinte az

összes mesterségesen szaporítható, gazdaságilag fontos halfajt szaporítják. Ezekhez a fajokhoz rendelkezésre áll a megfelelő anyahalállomány. Ez idáig mesterségesen szaporított halfajok a következők: csuka, balin, ponty, compó, harcsa, amur. Az egyes halfajok szaporítása különbözik egymástól, de mindegyiknél közös, hogy a lefejt ikrá – a termékenyítés, és a különféle kezelések után – védett körülmények között fejlődhet. Ennek következtében az ikrák nagy része (pontynál akár 90-95 százalék) termékenyül és kikel. A halkeltetőben kikelt, és néhány napig etetett zsege ivadék egy része közvetlenül a Ráckevei Duna-ágba és mellékveibe, a másik része pedig a Szövetség halastavaiba kerül továbbnevelés céljából.

Külön kell arról szólni, hogy a Szövetség süllőszaporítása több évtizedes múltra tekint vissza. A fogassüllő szaporítása nagyban eltér a többi hal-

fajétól. A Ráckevei Duna-ág mindig irigylésre méltó süllőállománnyal rendelkezett. A természetes ívőhelyek felderítése, és ismerete nélkülözhetetlen a sikeres süllőfészkek kihelyezések szempontjából, ugyanis a keltetőbe nem hoznak be tenyészállatokat, hanem a fogassüllőt a természetes ívőhelyükön mesterséges fészkekre ívatják. A fészkeket egyesével, egy vastagabb kötélre rögzítik, és bójákkal jelölik meg, hogy azt később is könnyen meg lehessen találni. A kihelyezett fészkeket rendszeresen ellenőrzik, a már ikrával telt fészkek helyére üresekötnek. Az igazi jó ívőhelyen a fogassüllő szinte mindenre leívik. A keltetőbe hozott süllőfészkekről, érettségi állapotuktól, és a vízhőmérséklettől függően néhány nap múlva kikel a lárva. A horgászvizetekbe, valamint a tógazdaságokba vagy az ikrával telt fészkek vagy a már lekeltett néhány napos süllőlárva kerül kihelyezésre.

Minden a Zuger-üvegekben kezdődik

Szigetbecse, az előnevelés helyszíne

A Szövetség előnevelő tavai Szigetbecsén találhatóak. A nem egészen 2 hektár területű telepen 4 tó épült ivadéknevelésre. A tavak vízellátása a Ráckevei Duna-ágból szivattyúzással történik. A telepen az ivadékos tavak mellett 7 telet is kialakítottak, ezekben a szaporításra szánt anyahalak felkészítése történik.

Az utóbbi években sok változtatás történt az ivadéknevelésben. A telep kis mérete miatt a makádi halgazdaság ivadékszükségletét nem teljesen tudja megtermelni. A Szövetség horgászvi-zeibe is több halfaj nagy mennyiségű előnevelt ivadékát szeretné telepíteni, ezért a telepen főleg a viszonylag kisebb mennyiségben szükséges fajok (fogassüllő, csuka, harcsa, compó, amur) nevelése folyik. A megfelelő mennyiségű előnevelt ponty előállításához az együttműködő partnerek segítségével biztosított. Ma már a fogassüllő és a ponty mellett a csuka és a compó előnevelése is szép eredményeket hozott. Az előnevelt ivadék előállítása halfajtól függően néhány hétig tart. A lehalászat tüllhálóval vagy ivadékcsapdán keresztül a tó lecsapolásával történik. A Szövetség különféle saját előállítású halfajok telepítésével a Duna-ágnak és mellékvízeinek változatosabb, természetesebb állapotát kívánja elősegíteni. Az előnevelt ivadékot vagy közvetlenül a horgászvízben vagy a makádi halgazdaságban nevelik tovább.

Makádi tógazdaság

A Szövetség halastavi termelőterülete – a makádi halgazdaság – közel 100 hektár nagyságú. Itt történik a kitelepítésre szánt nagy mennyiségű két- és háromnyaras pikkelyes ponty előállítása. Az összesen 6 tőegységből álló gazdaság ártéren fekszik, a Ráckevei Duna-ág, és a Nagy-Duna közötti Csepel-sziget legdélebbi csücskében (lásd légi felvétel), ami az árvízveszély miatt sokszor komoly veszély a halastavak halálmányára nézve.

Előnevelő telep, Szigetbecsén

A tavak vízellátása a Ráckevei Duna-ágból történik. A tavak termelőképessége országos viszonylatban is kiemelkedő. A Szövetség gazdasági erejét bizonyította, hogy a 2000. és a 2004. évi árvíz kárait kompenzálni tudták, képesek voltak a mintegy 75 millió forint kár pótlására, a termelési rendszer további működtetésére.

A Szövetség haltermelésével kapcsolatban az egyesületek, és a horgászok részéről rendszeresen megfogalmazódnak a következő logikus és jogos kérdések:

1. *A Szövetség miért nem értékesíti a Makádi halastavakat, és miért nem vásárol máshol árvíz által nem veszélyeztetett tórendszert?*

A Makádi halastavak értékesítésére a 15 éves sportcélú elidegenítési tilalom miatt nincs lehetőség. A végleges tulajdonba vételt a termőföldre vonatkozó szerzési tilalom nem teszi lehetővé, és ez a jogszabály gátolja azt is, hogy Szövetségünk máshol – egyébként termőföldnek minősülő – tórendszert vásároljon.

2. *A Szövetség miért nem védi meg a tórendszert megerősített, emelt gátrendszerrel?*

A gátrendszer kiépítése a Vízügyi Igazgatóság kompetenciája, tervezéshez, és

számos szakhatósági engedélyhez kötött. Becsült költségigénye meghaladja a 3 milliárd forintot. Ennek ellenére a Szövetség megpróbálkozott ez irányú javaslattétellel és a megoldások keresésével, amit a jövőben is folytatni kíván.

3. *Miért nem figyeli a Szövetség a vízállás előrejelzést és halássza le, telepíti ki időben a veszélyeztetett állományt?*

Szövetségünk árvízveszélyes időszakban minden lehetséges előrejelzési forrást folyamatosan szemmel tart. Tudvalévő, hogy a halastavak leeresztése 7-10 napot vesz igénybe, és a leeresztett tóból a halágyakba terelt állomány lehalászása is több napos munka. Ezért a tavakból halmentésre egy átlagos normál levonulási árhullám esetén sincs lehetőség.

4. *Miért nem tudja ellátni a Szövetség teljes egészében a maga által termelt hallal a Duna-ágot?*

Már a kérdés önmagában is félrevezető, hiszen el tudja látni, csak horgászok igénye nőtt meg. Korábban csak 4 tóból állt a makádi tógazdaság. A jelenlegi gazdaság 6 tóval, jóval nagyobb termelésre képes. Továbbá az sem hagyható figyelmen kívül hogy a magyarországi átlagos hozam hektáronként 1500 kg, ezzel szemben a makádi tavak még

most is, a feliszapolódott állapotukban is 2000 kg fölött szoktak termelni! Ha csak a makádi haltermelést nézzük a Duna-ágra kihelyezve (vásárlások nélkül) már akkor is sokkal intenzívebben telepített a horgászvizünk, mint bármely másik hasonló méretű víztest.

5. Miért nem kotorja ki a Szövetség a tavakat?

A tavak kotrása jelentős befektetést igényel. A területi jegyáremelés miatti többletbevétel háromnegyed részéből terveztük 2006. évben a kotrás finanszírozását. (a többletbevétel negyed része visszakerült az egyesületekhez). Az árvíz felülbírálta az elképzelést. A kiegészített kotrási pénzből vásároltuk meg a 2006. évi telepítés többletét.

6. Miért nem hagy fel a Szövetség a problémás és drága haltermeléssel, és vásárol olcsó halat?

A Szövetség tulajdona a kiváló sporthal tulajdonságokkal bíró – nemzeti kincsnek minősített – aranyérmes ráckevei pikkelyes ponty. A Szövetség teljes vertikumú termelési rendszerrel rendelkezik,

amely eszmei és gyakorlati értékkel bír. Felszámolása a Szövetségnek veszteség lenne, erkölcsileg és anyagilag egyaránt. A Szövetség által termelt hal nem drága, minden költségelemet figyelembe véve is olcsóbb, mint bármilyen vásárolt hal. Ennek egyszerű okai vannak: a tavak gravitációs vízbetáplálása energia-megtakarítást jelent, nincs szállítási költség, és nincs profitráta (haszon) a halon. A vásárolt hal ára változó, a megfelelő minőség drágább, mint a konyhaponty. A jó és olcsó hal beszerzése rapszodikus, nem minden évszakban lehetséges. A haltermelési rendszer a Szövetség egyik olyan erőssége, amely a víz halgazdálkodási jogának megszerzésénél fajsúlyosan kerül figyelembevételre.

7. Mit tesz a Szövetség, hogy a rendszer és jelentős árvízkárokat (2002., 2006. év) kivédje?

A Szövetség keresi a megoldást. Tudomásul kell venni, hogy a valamikor évszázados eseménynek minősülő extra árhullámok rendszeressé válnak. Megváltozik a klíma, eltolódnak az éghajlati zónák, ezért a Szövetség Elnöksége a következő intézkedéseket hozta:

Külső megbízható haltermelőkhöz helyezi ki a korszerű halkeltető rendszerrel szinte korlátlanul előállítható ivadékokat. Cserébe, tisztességes egyezség alapján egy-, illetve kétnyaras pontyot kap vissza.

Szakértő céggel (MÉLYÉPTERV Kft.) elkészíttette a Makádi tavak részleges árvízvédelmének lehetséges koncepcióit.

A teljes termelési rendszerre vonatkozó megvalósíthatósági tanulmányt készített (CAPELLA Bt.) amely alkalmas lesz a döntés-előkészítésre, és bármelyik európai uniós pályázat alapját képezheti.

A Makádi tórendszer tulajdoni háttere nem rendezett. A kerítés nem a tulajdoni határon van, másnak is van területe a kerítésen belül, és nekünk is azon kívül. Ezért a teljes tórendszer felmérését el kell végezni, a területrendezés, és a tavakat érintő egyéb tevékenységek előkészítése érdekében (pályázat, döntés stb.).

A Szövetségnek az ismeretek birtokában dönteni kíván a jövő megoldásáról, amelyet azonban közbeni jogszabályi változások, megnyíló jelentős pályázati források befolyásolhatnak.

A Makádi tógazdaság látképe

A Szövetség haltelepítésével kapcsolatos kérdések

1. A Szövetség miért telepít kétnyaras pontyot, ami nem horgászható, csak kellemetlenséget okoz (és némelyeket szabálytalanságra csábít)?

A Duna-ág haleltartó képessége rendkívüli, a víz igen gazdag a tápanyagokban. Ha a kétnyaras ponty meg tud nőni, 1 forintból 3-4 szer annyi hal lesz, mint a háromnyaras betelepítésével. A Szövetség csak kétnyaras ponty betelepítése után kap támogatást, ami számunkra fontos, és jelentős nagyságrendű. Az adott forrásból, háromnyaras telepítése esetén nem tudnánk teljesíteni a halgazdálkodási tervet.

2. A Szövetség miért nem gondoskodik arról, hogy a telepítési helyeken megfelelő feltételek legyenek? Vagy várjon a telepítéssel míg megfelelő lesz a vízállás, vagy intézkedjen arról, hogy a telepítési időszakban szivattyúzással pótolva legyen a szükséges mennyiségű víz.

A Szövetség a telepítéseket az egyesületei és a horgászai kérésének megfelelően időben széthúzza az egész évre, és a teljes Duna-ágra. A telepítések időpontja nem minden esetben módosítható a vízállásnak megfelelően, a vízutánpótlás pedig az év egy részében (sajnos egyre nagyobb részében) nem lehetséges a Nagy-Duna alacsony vízszintje, vagy a szivattyúzáshoz szükséges pénz hiánya miatt. Ezért azt kérjük az egyesületeinktől, hogy gondoskodjanak olyan telepítési helyszínek biztosításáról, amelyek kis vízállású időszakokban is megfelelőek.

A Szövetség haltermeléssel és telepítéssel kapcsolatos lehetőségei és feladatai

A Szövetség vezetésének a felmérések, a termelési rendszerre készült tanulmány, s a küldöttközgyűlés határozata alapján kell döntenie a feladatokról. A fenti dokumentumokból kiderül, hogy 10-12 évvel ezelőtt milyen küzdelmeket kellett az elnökségnek és az ügyvezetésnek vívnia ahhoz, hogy a Szövetség fejlődése, stabil működése biztosított legyen. Álljon itt egy 2008-as beszámolóí részlet, amely a mába vezeti az olvasót: „A 2007. év szép haltermelési és telepítési eredményei után célul tűztük ki, hogy az elért színvonalat a Szövetség megőrzi. Óvatos tervezés után (150 000 kg ponty telepítése), a tényleges eredmény 2008-ban 229 012 kg ponty volt, ami a terv 152,2 százalékos teljesítését jelenti.”

Az utóbbi években a halastavak karbantartási munkái folyamatosak. A 2016-ban elkezdett tókarbantartási munkákhoz hasonlóan 2017 tavaszán is folytatták Makádon a kotrási munkákat, amelyek 2018-ra is átnyúltak. A 3. számú tó teljesen, kb. 900 m hosszúságban, és az 1. számú tó legrosszabb állapotú szakasza lett kijavítva (költsége: 4 797 425 Ft). A tókotrásból képződött agyagos anyagot felhasználták a gátak magasítására, amelyet később füvesítettek. A Makádi halastavak mellett a Szigetbecsei telep helyreállítását is betervezték. A hosszú gémes kotróval geotextil terítéssel került helyreállításra 3 db telelőtő. A földmunkákon kívül a telepek vízellátását biztosító szivattyúkat is kicserélték. Makádon a gravitációs rendszer vákuumszivattyúját új, nagyobb kapacitásúra cserélték (költsége: 3 895 090 Ft), amely szintén hozzájárult a jó haltermelési eredményhez. Szigetbecsén a telep kifolyását biztosító, egyik 40 éves szivattyút cserélték újra (költsége: 5 463 540 Ft).

A tavak vízellátása a Ráckevei Duna-ágból történik. A horgászvizekbe legnagyobb arányban a Szövetség saját nemesítésű pontyfajtája, a ráckevei

pikkelyes ponty kerül kitelepítésre. A halászat az ún. külső halágyakból történik (lásd képen). Ez egy betonozott falú, mélyebben fekvő csatorna, amibe leengedhető a halastavak vize, természetesen hallal együtt. Innen a hálóval megfogott állományt gépi szák emeli ki a válogatóasztalra. Az asztal végén kosarakba gyűjtött ponty rögtön a halszállító kádakba kerül.

A tógazdaságból a korábbi gyakorlatnak megfelelően, tavasszal általában 45 000-50 000 kg, ősszel pedig 110 000-130 000 kg pontyot helyeznek ki a horgászvizekbe. Az évente kitelepített ponty mennyisége összesen 160 000-180 000 kg, de ezen felül a Szövetség a jobb horgászfogás érdekében 30 000-40 000 kg horogérett halat még vásárol is. A vásárolt ponty kitelepítése tavasztól nyár végéig folyamatosan, a nyári időszakban heti, kétheti gyakorisággal történik. A saját termelésű, és a vásárlásból kihelyezett ponty mennyisége így több éve jelentősen meghaladja a 200 000 kg-ot.

Haltelepítés

A Szövetség haltermeléséről és haltelepítéséről összességében elmondható, hogy az elmúlt két évtizedben a gazdasági tevékenység óriási fejlődésen ment keresztül. A Szövetség a halgazdálkodási jog hasznosítójaként sok éve nem csak maradéktalanul teljesíti a haltelepítési kötelezettségeit, hanem minden évben jelentősen túlteljesíti azt. A telepítéseket három forrásra támaszkodva valósítják meg: saját, teljes vertikumú haltermelés; bérneveltetés; halvásárlás. A horgászegyesületek kérésére a Szövetség vezetése bevezette a tavaszi és a nyári telepítéseket, amelyek a teljes telepítési mennyiség 25-30 százalékát teszik ki. Szintén újítás volt, hogy az egyesületek kérésére a telepítéseket horgászleltárszám arányosan az egyes egyesületek székhelyének közelében végezzék el.

A horgászvizek legfőbb vonzerejét biztosító halbőséghez szükséges folyamatos haltelepítés bázisát a Makádi tógazdaság adja, ahol 6 termelőtávon 91 hektár tóterületen, évente 200-220 tonna halat termelnek meg, melynek a zöme ponty, de kisebb arányban szerepelnek a növényevő és ragadozó halfajok (fogassüllő, csuka, harcsa, balin) is.

A jövőben is az a cél, hogy a Ráckevei Duna-ág halbőségét megőrizzék, és az ivadék korosztályú állomány nagy darabszámban történő telepítésével növeljék a halállományt.

Halórzés a Duna-ágon

Húsz évvel ezelőtt a halóri csoport nem felelt meg a minimum feltételeknek sem, mert a felszerelésük elavult, a halórzési morál a mélyponton volt. A Szövetség vezetésének kiemelt feladata a halórzés biztosítása, s e munka végzése továbbra is súlyponti kérdés. A megújult szövetségi vezetés megerősítette a Duna-ág halórzését, a központi irányítású 8 fős halóri létszámot 1999-től 14 főre növelte. A centralizált irányítás helyett Csepel, Szigetszentmiklós, Szigetcsép, Ráckeve, Dömsöd térségébe, közel azonos területi elosztásban 10 halór került kihelyezésre az egyesületekhez (2-2 fő egyesületenként) úgy, hogy munkájukat az adott egyesülettel közösen, a sajátosságokat figyelembe véve határozták meg. Az egyesületekhez történt delegálás – technikai eszközökkel, felszerelésekkel együtt – nem

zárta ki a koordinált ellenőrzést, melyet a Szövetség alkalmanként, mint munkáltató rendelt el. A további 4 hivatásos halór a Szövetség irányításával végzi feladatát a csatornákon és az ezüstparti szakaszon.

A Szövetség minden évben értékelte a halórzési tevékenységét, alapvetően a 2003. november 29-i küldöttközgyűlés beszámolójában megfogalmazott és elfogadott feladatok alapján. E szerint:

- a halórzés hatékonyságának növelése,
- az együttműködési szerződések megkötése,
- a társadalmi halórzés megszervezése,
- a szervezett halrablás megakadályozása, visszaszorítása,
- a feljelentések egységes kezelése, valamint
- a szervezeti informatikai háttér kialakítása volt a cél.

Molnár Pál 2008-ban a halórzésről elmondhatta, hogy az utóbbi években ez a tevékenység is sokat fejlődött. A rendőrséggel, a polgárőrséggel, a települések közterület-felügyeleteivel kialakult kapcsolatok szép eredményeket hoztak. A helyi feladatok mellett az országos ügyekre is odafigyeltek. A MOHOSZ tagjaként, a parlamenti nyílt napokon tett állásfoglalásuk is hozzájárult a bí-

rósági ítékezés és a vonatkozó jogszabályok (pl. Btk.) szigorításához. Ma már lefoglalhatóak a halrablók eszközei, emelkedtek a bírságtételek, és valódi elrettentő ereje van, hogy az orvhalászat két év letöltendő szabadságvesztéssel büntethető. A 14 főállású halór munkáját vizsgázott társadalmi halőrök segítik. A halórzési tevékenységet a helyi rendőrség, a vízirendészet, valamint a polgárőrségek munkatársaival kiváló együttműködésben végzik. Személyi és szervezeti változtatás is történt a halóri szervezetben 2007-ben. Az elfogásokban is élenjáró, agilis halőrüket, Szviridov Attilát 2007. szeptembertől megbízták a halóri csoport munkájának összehangolásával, költségfelhasználásuk ellenőrzésével, és munkaidejük jobb kihasználása céljából összevont halóri akciók szervezésével, ami jó döntésnek bizonyult. A halfogásra jogosító okmányok nélküli horgászatot, és halászatot folytatók, valamint a nem megengedett eszközök és módszerek alkalmazóival szembeni közös fellépés céljából együttműködési megállapodásokat kötöttek. 2008-ban először vonták be a munkába a természetvédelmi szervezetet is. A halőrök és társadalmi halőrök által tett feljelentéseket központilag kezelik és tartják nyilván.

Együttműködő partnereik:

- Dunai Vízügyi Rendőrkapitányság,
- BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitányság,
- BRFK XX-XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság,
- Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányság,
- Ráckevei Rendőrkapitányság,
- Kunszentmiklósi Rendőrkapitányság,
- Dabasi Rendőrkapitányság,
- Tass Községi Barátság Polgárőrség,
- Dömsödi Polgárőr Egyesület,
- Soroksári Polgárőr Egyesület vízi polgárőr csoportja,
- természetvédelmi szervezetek.

A jogszabályi előírások megváltozása miatt a korábbi társadalmi halórzés felszámolódt, de a Szövetség vezetése az elmúlt időszakban megtalálta a lehetőséget, és újjászervezte a társadalmi halóri rendszert. A társadalmi halórok munkájának szervezését a jövőben az őket ajánló horgászegyesületek irányító munkájának igénybevételével teszik hatékonyabbá.

Az elmúlt két évtizedben nagymértékben fejlesztették a halórok technikai felszerelését: motorkerékpárokat,

nagyteljesítményű, téli üzemre is alkalmas motorcsónakot, három db 6,2 méteres műanyag testet, és hozzá – négyütemű, kis üzemanyag fogyasztású, de nagy teljesítményű, halkjárású – csónakmotorokat szereztek be 2008-ban. A halórok munkáját téli és nyári öltözet, digitális fényképezőgépek, valamint éjjellátó látszővek segítik. A fenti intézkedések következtében csökkent azoknak a szabálysértőknek a száma, akik a halórokat faképnél hagyva elszökhettek az igazoltatás elöl. A műszaki fejlesztésre szükség van, mert a szabálysértők is folyamatosan fejlesztik technikájukat. Az eszközellátást tovább fejleszthették az elmúlt évben. Az Agrárminisztérium forrásaiból a MOHOSZ támogatásával az RDHSZ-t megillető második Toyota Hilux terepjárót tavaly szeptemberben átvehették. Idén novemberben további 2 db Toyota Hilux terepjáró érkezett a Szövetséghez a MOHOSZ-kontingensből. A halórzés eredményeit, és a kapcsolódó eseményeket a halóri csoport megjeleníti a szövetségi honlap Fórum rovatában, továbbá a Szövetség Facebook oldalán.

A Szövetség halórzési tevékenysége ma már egyértelműen sikertörténetnek mondható, mivel a halórok igen jó szín-

vonálú munkát végeznek, és kivívták a szakmabeliek elismerését is. A halórok felkészültek, gyakorlottak, megfelelő a felszerelésük. Minden halórnek szolgálati kiséphajó-vezetői jogosítvánnyal kell rendelkeznie, melynek megszerzését – tanulmányi szerződés alapján – a Szövetség finanszírozza.

Környezetvédelem

A környezetvédelem az elmúlt másfél évtizedben vált központi kérdéssé. A Szövetség vezetése sokat tett a környezettudatos gondolkodás kialakításáért, de ez – mondhatni – véget nem érő feladat. A környezetvédelem célja ugyanis az ökológiai rendszerek működőképességének fenntartása, a környezeti értékek megőrzése, a természeti erőforrások fenntartható használata, amely a jelen és jövő nemzedékek életfeltételeinek a záloga. Ennek előfeltétele a környezet állapotában végbemenő változások, a környezeti hatások nyomon követése, értékelése; a környezetet érintő hazai és nemzetközi vonatkozású döntéshozatali folyamatok átláthatóvá

Minden évben összegyűjtik a szemetet...

tétele, és az azokkal kapcsolatos tájékoztatás javítása. A környezetvédelem nem azonos a természetvédelemmel. A természetvédelem az élő és élettelen természeti értékek, élőhelyek, és azok rendszereinek, valamint a természeti táj megővését jelenti. A természeti értékek és területek a nemzeti vagyon sajátos és pótolhatatlan részei. Fenntartásuk, kezelésük, állapotuk javítása, a jelen és jövő nemzedékek számára való megőrzése, a természeti erőforrásokkal történő takarékos és ésszerű gazdálkodás biztosítása, a természeti örökség és a biológiai sokféleség oltalma, valamint az ember és természet közötti harmonikus kapcsolat kialakítása, az emberiség fennmaradásának alapvető feltétele.

A Szövetség honlapján olvasható a „Környezet- és vízvédelmi kisokos horgászok részére” című tájékoztató, amelyet a MOHOSZ Környezet- és Vízvédelmi Szakbizottsága dolgozott ki. Annak érdekében, hogy helyes magatartásunkkal hozzájáruljunk a kívánt célok eléréséhez, ismernünk kell a természetben lejátszódó folyamatokat. A természet rendjébe való durva beavatkozások azonban megbonthatják ezeket a rendszereket. A tudomány mai

állása szerint a kémiai elemek mennyisége Földünkön állandó. A mindennap érzékelhető valóságra koncentrálna nagyon sok jelből látható, hogy nem óvjuk eléggé környezetünket. Tapasztaljuk, hogy a kövek vagy ércek kitermelése

„A horgásznak meg kell értenie és el kell fogadnia, hogy ő a környezetvédők, és nem a környezetrombolók táborába tartozik.”

érdekében végzett külszíni bányászati tevékenység a táj képét elcsúfítja, megbontja, az adott területen és környékén a növényzet megsemmisítését, pusztulását okozza. Egy erdős terület kiirtása egyes esetekben értékes állatfajok eltűnéséhez vezethet, miközben az erdő talajának suvadását is előidézi.

A környezetvédelem a modernkor kihívása, és különösen fontos a horgá-

szattal foglalkozó szervezetek számára. A természeti, és az épített környezet minősége alapvetően meghatározza életünk minőségét. A horgásznak meg kell értenie és el kell fogadnia, hogy ő a környezetvédők, és nem a környezetrombolók táborába tartozik. Ma is elmondható, hogy javítani szükséges a vízpartok tisztaságát. Első ellenőrzési alkalommal regisztrálás, második alkalommal egy év eltiltás a büntetés. Az elnök szinte mindegyik küldöttközgyűlésen (ma már közgyűlés) elmondja, hogy számít a horgászok segítségére a partbeépítések és partrongálások felderítésében, és bejelentésében. Ha nem fogunk össze, néhány év múlva kikövezt csatorna lesz a Duna-ág. A vízpartok tisztasága érdekében például 2009. április 4-én 300 m³ szemetet gyűjtött össze a tagság, miközben a Szövetségnek nem feladata a szemetgyűjtés, viszont a tisztaság megkövetelése már az. A szemetelőket szigorúan büntetni kell, de folytatni kell a környezettudatos gondolkodás megismertetését és elfogadását. A feladatok a környezetvédelem kérdésében nem csökkennek, hanem növekedni fognak.

A MOHOSZ és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium 2007. év-

A víz minőségével ma is vannak problémák

ben először hirdette meg „Tiszta víz – rendezett vízpart” országos szintű versenyt. E versenyt a sok-sok egyesület és szövetségek előtt a Ráckevei Duna-ági Horgász Szövetség nyerte meg. Molnár Pál elnök gondolataival zárjuk ezt a fejezetet: „Jövőnk záloga a tiszta vízű Duna-ág, élhető, szép természeti környezetünk. Feladatunknak tekintjük a Duna-ág szennyező-forrásainak feltárását, a vízszennyezőkkel (lakossági, ipari és mezőgazdasági) szemben a megfelelő eljárások megindítását. Szövetségünk kezdeményezője volt az RSD revitalizációs program megfogalmazásának és előkészítésének. Jelenleg folyik a projekt tervezése és pályázati előkészítése, amely feltétele a 36 milliárd forint céltámogatás felhasználásának. A projekt során megtörténik 8,5 millió m³ iszap eltávolítása, a Dél-Pesti Szennyvíztisztító átvezetése a Nagy-Dunába, a tassi turbina újjáépítése, és a parti üdülőterületekről a szennyvíz eltávolítása.”

Mit tesz az RDHSZ a kezelésében lévő vizek minőségéért?

Az RSD és mellékvizei vízminőségének biztosítása állami feladat. A törvényi kötelezettség és felhatalmazás, valamint Alapszabályunk előírásai alapján a Szövetség kötelezettségének tekinti a gondjaira bízott vízterület ökológiai állapotával való törődést, a vízminőség és a vízellátás folyamatos figyelését.

A vízminőség és a vízszint biztosítása érdekében már 2004-ben tájékoztatták a Pest Megyei Önkormányzatot az RSD és mellékvizei ökológiai problémáiról. A megindult folyamat eredményeként pályázatot nyújtottak be az Európai Unióhoz, „Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág vízgazdálkodásának, vízminőségének javítása” címen. A pályázat négy eleme közül a „Szennyezőanyagok parti sávból történő kivezetése” projektlem részben megvalósult, a műtárgy rekonstrukció projektlem „A Tassi turbina újjáépítése” megvalósítása megkezdődött. A „Kotrás és iszapelhelyezés” „Az RSD és mellékágainak kotrása” meghatározatlan

időre eltolódott, az „Átvezetés projektlem” a „Dél-pesti Szennyvíztisztító tisztított szennyvizének átvezetése a Nagy Dunába” napirendre került, de megvalósítása belátható időn belül nem látszik.

A Szövetség hivatásos halőrei „természetvédelmi őr” vizsgát tettek és folyamatosan ellátják a vízterület ökológiai ellenőrzését. A kezelésünkben lévő vízterület állapotáról a Környezetvédelmi Bizottság szakemberei tényeken alapuló rendszeres beszámolót készítenek. Felvállalták, hogy a vízterület állapotáról készült beszámolót folyamatosan megküldik az érintett települések polgármesterei, a terület országgyűlési képviselői, az érintett hatóságok és szervezetek (környezetvédelmi felügyelőség, Országos Vízügyi Főigazgatóság, Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, katasztrófavédelem, MOHOSZ, valamint az érintett minisztériumok) számára. A beszámolókra pozitív és negatív reakciók is érkeztek, de minden esetben azt hangsúlyozták, hogy a Szövetség a tárgykörben a rá megszabott kötelezettségi körben jár el, nem alakít ki állásfoglalást, nem kritizál, nem nevez meg felelősöket, csupán a valóságnak megfelelően tájékoztat,

és szakmai ismeretek alapján az akkut problémákra megoldási javaslatokat tesz. A Szövetség a vízminőségi mintavételekre, azok vizsgálatára, halőreinek öko képzésére, a természetkárosítások felderítésére, és azok bejelentésére évente több millió forint nagyságrendben költ.

Sajnálatos tény azonban, hogy az elmúlt években a Duna-ágot és mellékvizeit érintő környezeti tényezők sokat romlottak. Az ipari szennyezés csökkenését gyorsan kompenzálta a kommunális szennyezések drasztikus növekedése. Az agglomerációba kitelepülő lakosság által produkált – az RSD-be és mellékvizeibe vezetett – tisztított szennyvizek záporidőszakban, vagy hétvégi túlterhelések esetén már nem nevezhetők tisztítottak, és halélettani szempontból semmiképpen nem megfelelőek. A szennyezésben a Dél-pesti Szennyvíztisztító jár az élen, bizonyítottan megszegve a környezetvédelmi előírásokat. Az újonnan betelepült ipari létesítmények szennyezése ismét jelentősnek mondható. Az általános felmelegedés hatására még kevésbé biztosítható az RSD megfelelő vízellátása. A Duna-ág vízszintje csak az év részében biz-

Az elhullott haltetemeket évente többször szedik össze

tosítható gravitációs úton, az év többi részében vagy költséges szivattyús el-látás történik, vagy friss vízellátási hi-ánnyal küszködünk.

A húszévi elkötelezett és meg-feszített környezetvédelmi munka eredményeként a szakhatóságok, az önkormányzatok és az érintett egyéb szervezetek megismerték a Szövetség környezetvédelmi gondjait. A környe-zetvédelmi feladatok felmérése érdeké-ben a főváros megrendelésére 220 olda-las átfogó tanulmány készült, valamint napirendre került a közeljövőben a Dél-pesti Szennyvíztisztító „tisztított” szennyvizének átvezetése a Nagy-Du-nába. Az átvezetés után ismételten na-pirendre kerülhet a Duna-ágnak és a mellékvizeinek az iszapkotrása.

Szövetségi élet

A Szövetséget, mely alapszabálya sze-rint közhasznú társadalmi szervezet, 29 tagegyesület alkotja, amelyekben csaknem 12 000 horgásztagot tisztel-hetünk, akiken kívül évente átlagosan 15 000 – 16 000 vendéghorgász is fel-keresi vizeiket. A Szövetség működé-sét a tagegyesületek küldötteik útján

irányítják, a székhely Ráckeven van, az ügyvivő szervezet 34 fős dolgozói létszámmal végzi a Szövetség opera-tív működését az ügyvezető igazgató vezetésével. A Szövetség alapvető fel-adata az egyesületek érdekképviselése és koordinálása, valamint a kezelésé-ben lévő közel 2000 hektár kiterjedésű horgászvízen a szakszerű horgász-célú halgazdálkodás megvalósítása, mely elsősorban a megfelelő fajösszetételű és mennyiségű hal telepítését, és a halörzés minél hatékonyabb megoldá-sát jelenti.

A Szövetség helyi horgászrend-je szigorú szabályozást tartalmaz. A halörzés fejlődése, és a horgászok eti-kai magatartásának javulása ma már lehetővé teszi a szigorú szabályok eny-hítését (például 2009. évben végleg megszűnt az éjszakai tilalom). A helyi horgászrend további egyszerűsítésén minden évben dolgozik a vezetés. A haljel beküldése fontos feladat. Tele-pítéskor a halak egy részét megjelölik, ezért kérik, hogy aki ilyen halat fog, a jelet vagy annak adatait a Szövetség-hez írásban juttassa el. A méreten aluli vagy megtartani nem kívánt halat a je-löléssel együtt kell a vízbe visszahelyez-ni. A beküldött pontos és teljes körű

adatokért a Szövetség jutalmat küld a horgásznak.

A Szövetség a Ráckevei Duna-ágon és mellékvizein fogott halakból rekor-dlistát működtet, amely a szövetségi honlapon (www.rdhsz.hu) elérhető. A listára csak hitelesített adat kerülhet fel. Hitelesítést csak a halgazdálkodási ágazatvezető, a halőri csoportvezető, és az általuk megbízott személyek vé-gezhetnek. A horgász köteles a rekor-dlistás halat sértetlenül, a hitelesítést követően kíméletesen visszaengedni, kivéve a harcsát és a busát. A kiemel-kedően nagy halat fogó, és azt vissza-engedő horgászt jutalmazza a fogást követő évre térítésmentes területi jegy formájában. Ez alól kivételt jelentenek a bojlis területi jeggyel rendelkezők, akik közül a három legnagyobb rekor-dlistás pontyot, és a legnagyobb amurt fogó horgász is térítésmentesen kapja a következő évi bojlis területi jegyét.

A Szövetség bázisát az egyesületei adják, és akkor stabil a működése, ha az egyesületei is azok. A Szövetség-nek az Alapszabályában vállalt köte-lezettségei vannak az egyesületeivel szemben. A Szövetség akkor tudja egyesületeivel szemben vállalt felada-tait teljesíteni, ha azokat az egyesület igényli, ha nyitott a Szövetség felé. Az egyesületek Szövetséggel szembeni kötelezettségeit „A Szövetség jogszerű működéséhez, és az érdekvédelmi te-vékenységéhez szükséges információk, statisztikai és egyéb adatok szolgálta-tása” pont tartalmazza.

Lápi póc telepítése

A Szövetség állandó bizottságokat működtet

A Felügyelő Bizottság a törvényi elő-írásoknak megfelelően őrökdi azon, hogy a Szövetség gazdálkodása rend-ben menjen. A bizottság a munkaterv-nek megfelelően működik, és minden évben leteszi az asztalra a Szövetség gazdálkodásáról szóló jelentését. Az utóbbi jelentésekben azt rögzítették, hogy a Szövetség stabil pénzügyi ala-pokon áll, és a törvényi előírásokat be-tartva végzi munkáját.

A Környezetvédelmi Bizottság fel-

adatai a Ráckevei Duna-ág vízminőségi és természetvédelmi problémáinak, ezeknek a halak életfeltételeire gyakorolt hatásának a vizsgálatára koncentrálnak. Súlyos környezetvédelmi problémák vannak a Ráckevei Duna-ág területén. A Ráckevei Duna-ágot közvetlenül terhelő szennyvízkibocsátó objektum közül legjelentősebb – miként az előző részben jeleztük – a Fővárosi Csatornázási Művek Dél-pesti Szennyvíztisztító telepe, a napi 80 000 m³ „tisztított” szennyvízével. Az RSD vízminőségére a tápanyagterhelés szempontjából a Dél-pesti Szennyvíztisztító telep „tisztított” szennyvízeinek bevezetése döntő hatással van. Annak ellenére, hogy a vonatkozó kibocsátási határértékeket a szennyvíztisztító betartja, ez nem elegendő, mert a Duna-ág az év jelentős részében állóvízként funkcionál, nem pedig folyóként, amire a szennyvíztelep határértékei vonatkoznak. A szennyvíztisztító elfolyó vízével jelentős mennyiségű foszfor és nitrogén jut folyamatosan a Duna-ágba. A vízbe jutott foszfor minden kilogrammja 100 kilogramm tömegű alga szaporodásához vezet. A RSD vízminőségét a Dél-pesti Szennyvíztisztítón kívül az RSD-be, illetve mellékvizeibe vezetett szennyvíztisztítók tisztított szennyvíze is rontja (Üllő, Dunaharaszti, Alsónémedi, Kiskunlacháza). A vízminőségi problémákkal jelentős halpusztulások járnak. A problémákról a bizottság jelentései alapján folyamatosan tájékoztatják az illetékes hatóságokat, szervezeteket.

A Gyermek és Ifjúsági Bizottság (a továbbiakban: GyIB) feladata a Szövetség tagegyesületi tagjainak gyermekeivel, valamint a horgászat iránt érdeklődő 7. és 16. év közötti gyermekekkel, ifikkal, utánpótlás nevelési céllal történő foglalkozás. A foglalkozás nemes célt szolgál: a táborozások során a gyerekekkel megismertetik a horgászás örömeivel, a természet szeretetere és védelmére nevelik őket, és részükre biztosítják a szabadidő jobb kihasználását. A GyIB tagjai aktívan részt vesznek azoknak a tagegyesületeknek a munkájában, melyek horgászversenyeket szerveznek a Kis-Duna menti települések általános iskolái részére. Külön foglalkoznak azokkal a fiatalokkal, akik érdeklődnek, és tehetséget éreznek a horgászsport, horgászversenyek iránt. A GyIB eredményesen,

A gyermektáborok minden évben megtelnek

és jól dolgozik, évtizedek óta valósítja meg az évente megfogalmazott programokat. A Szövetség tagsága előreszik, ezért igen fontos az utánpótlás nevelése, ezért is növelték a megrendezendő gyermektáborok számát. A GyIB ez ideig csaknem 3000 gyermekhorgász, és több mint 500 ifjúsági horgász felkészítéséhez járult hozzá. Gyermeknap rendezvényeik sikeresek, ahol saját gyermekeik, és árvaházak meghívott gyermekei vesznek részt. A rendezvényeket használt felszerelések és éves gyermek horgászjegyek ajándékozásával tették emlékeztetéssé. Gyermektáboraik a résztvevők számára ingyenesek, több éve már lengyel gyerekeket is vendégül látnak.

A Versenysport Bizottság elsődleges feladata a szövetségi versenyek magas szintű, kulturált, és tisztességes lebonyolítása, rendezése. A Szövetség évenkénti versenyait a Versenysport Bizottság közreműködésével kialakított Duna-ági versenypályán rendezi meg. A helyszín nagyobb versenyek rendezésére is alkalmas. A MOHOSZ felkérésére többször rendeztek magyar bajnokságot, elődöntőt, női OB-t, MOHOSZ Kupát. A bizottság tagjai munkájukkal segítik a GyIB-et, rendezvényein bemutatót, előadásokat tartanak. A bizottság a vállalt, rábízott feladatokat jól végzi, vezetésével a Szövetség versenycsapata évek óta jogot nyer az országos csapatbajnokságon való részvételre, melyet már több alkalommal megnyert. A Du-

na-ági versenyzők neveit – a hosszú lista miatt - nehéz volna itt felsorolni, de országhatáron túl is ismerik őket, sorik között világbajnokok, nemzetközi és magyar bajnokok vannak minden kategóriában, ami jelzi, hogy a Duna-ági versenyhorgászaink minden szinten megállják a helyüket.

Az Etikai Bizottságnak ez ideig kevés dolga akadt. A bizottság az etikai ügyeket felelősséggel, hozzáértéssel és emberséggel tárgyalja meg. A kevés számú etikai ügy is jelzi, hogy a Szövetségben belül rendeződtek a sorok, és a kezelhető nézeteltérések mellett rendezetten zajlik az élet.

Nemzetközi együttműködés

2007. augusztus 11-én a Lengyel Országos Horgász Szövetség küldöttségét látták vendégül, ahol megtörtént az együttműködés előkészítése, majd 2007. november 8-án a lengyel és a magyar horgász szövetségek aláírták az Együttműködési és Partneri Egyezményt, amely a horgászvizek kölcsönös horgászatáról rendelkezik. A Székelyudvarhelyi Vadász-Horgász Szövetséggel, az együttműködés 2007 szeptemberében aláírásra került. Az együttműködések a kölcsönös horgászati lehetőségek mellett az együttes EU-s pályázatok lehetőségét is biztosítják.

Ráckevei Duna-ági Horgász Szövetség

Honlap: www.rdhsz.hu

Facebook: facebook.com/rdhsz

Cím: 2300 Ráckeve,
Kossuth Lajos u. 94. Pf. 35

Telefon: 06-24-485-261,
06-24-518-610, 06-30-231-7614

Fax : 06-24-518-611

E-mail: iroda@rdhsz.hu
titkarsag@rdhsz.hu

Ügyfélfogadási idő
irodánkban:
Hétfőtől csütörtökig:
7:30–16:00
Péntek: 7:30–13:30

Főkönyvelő: Csiszár Katalin
Halgazdálkodási ágazatvezető:
Ugrai Zoltán
Könyvelő és jegyforgalmazó:
Fekete Erzsébet
Pénztáros és napijegy
forgalmazó:
Schwarczné Baranyai Katalin
Ügyvezetői asszisztens:
Németh Jánosné

Gyermek és Ifjúsági Bizottság:
Pálvölgyi Tibor
06-30-640-9788,
06-30-350-8819

Versenysport Bizottság:
Kocsis László – 06-20-325-7599
Hal-, környezet- és vízvédelmi
bejelentések:
Ugrai Zoltán
halgazdálkodási ágazatvezető:
06-30-9429-548
Szviridov Attila
halőri csoportvezető:
06-30-2025-691

A Szövetség tagegyesületei

Az egyesületekről bővebb felvilágosítást a honlapon az egyesület nevére kattintva, vagy a 06-24-485-261-es telefonszámon kaphat.

23. sz. Állami Építőipari Vállalat HE
1108 Budapest, Kozma u. 7.
06/1-204-1446

BKV HE
1087 Budapest, Sport utca 1-2.
06/30-2384-037

BM Dolgozóinak HE
1062 Budapest, Lendvay u. 14-16.
06/30-202-9003

BSE HE
2317 Szigetcsép,
Barátság út 190.
06/30-511-0469

**Budapesti és Pest Megyei
Vízügyi Dolgozók HE**
2317 Szigetcsép, Napos út 79.
06/20-225-0255

Bugyi Sporthorgász Egyesület
2347 Bugyi, Rákóczi u. 1.
06/70-392-6262

Csepel HE
1213 Budapest, Hollandi u. 240.
06/1-277-2166

Csepel-Sziget HE
2310 Szigetszentmiklós,
Holdfény u. 1.
06/20-349-2859

Délpesti HE
1203 Budapest, Helsinki út 9.

Dolgozók Szigetszentmiklósi HE
2310 Szigetszentmiklós,
Horgász u. 18.
06/24-466-262

Dömsödi HE
2344 Dömsöd, Sporttelep
Pf: 28.
06/30-260-0957

Fővárosi Csatornázási Művek HE
1087 Budapest, Kerepesi út 21.
06/30-540-7318

GANZ HE
2318 Szigetszentmárton,
Dunapart alsó 74.
06/30-276-7118

Gázművek HE
Herman Ottó HE
1155 Budapest,
Szent Korona útja 8. VII/19.
06/70-338-7309

Kinizsi HE
2318 Szigetszentmárton,
Dunapart alsó 42.
06/30-203-1534

Mávag HE
2344 Dömsöd,
Felsődunapart u.12.
06/30-977-7937

**Molnár-sziget Sporthorgász
Egyesület**
1239 Budapest,
Grassalkovich út 154.

Műgyetem HE
2344 Dömsöd,
Neptun u. 32. sz. 3333 hrsz.

Neptun HE
1119 Budapest, Andor utca 9/b.
06/30-562-5568

Növényvédelem HE
1118 Budapest,
Budaörsi út 141-145.
06/1-309-1062

Országház HE
2300 Ráckeve, Tókert sor 92.

Petőfi Sporthorgász Egyesület
1157 Budapest, Zsóka u. 62.
06/20-474-6305

Postás Sporthorgász Egyesület
1476 Budapest, Pf.: 1.

Ráckevei HE
2300 Ráckeve, Keszeg sor 6.
06/24-485-321

Szigetbecsei HE
2321 Szigetbecse, Réti u. 093/1.
06/30-211-3525

Vegyesüzemi Dolgozók HE
2317 Szigetcsép, Dunasor 58.
06/30-354-7885

Villamosgép HE
06-1/356-3454

**Vízügyi Dolgozók
Vásárhelyi Pál HE**
1051 Budapest,
József Attila utca 12.
06-1/266-3026

ÚJ DUNA-ÁGI HÍRADÓ

Kiadó: Ráckevei Duna-ági Horgász Szövetség

Felelős kiadó: Dr. Molnár Pál elnök

Írta, szerkesztette: Hajtun György

Lektorálta: Udvari Zsolt

Tördelés, nyomdai előkészítés: Régió Lapkiadó Kft., Papp János

Nyomda: Agroinform Kiadó és Nyomda Kft.